

AVUSTRALYA TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖR RAPORU

Melburn Ticaret Ataşeliği, Sidney Ticaret Ataşeliği
Şubat 2024

AVUSTRALYA TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜ

Avustralya’da tarım ve hayvancılık faaliyetleri, geniş coğrafi ve iklimsel çeşitliliğe sahip olan bu ülkede çeşitli bölgelerde farklı tarım ve hayvancılık faaliyetlerini içermektedir. Bir ada kıta ülkesi olarak adlandırılan Avustralya ihracatının iki temel dayanağından biri tarım ve hayvancılıktır. Buğday, şeker, pirinç, et, yün, pamuk önemli ihraç kalemlerini oluşturmaktadır. Ayrıca, tarım ve hayvancılık sektöründe süt ürünleri, meyve ve çiçek Avustralya'nın diğer önemli ihraç kalemlerini oluşturmaktadır.

Ülkenin kurak iklimine rağmen tarım başarısı, birkaç faktöre bağlanabilir. Ülke, tarım endüstrisini önemli ölçüde güçlendiren uzun vadeli vizyonları benimsemiş ve tarım reformlarını teşvik etmektedir. Bu stratejik planlama ve reforma olan bağlılık, Avustralya'nın önemli bir tarım üretici ve ihracatçısı haline gelmesine olanak tanımıştır.

Avustralya'nın etkili politikaları, stratejik planlama ve çeşitli tarım uygulamalarına uyum sağlama yeteneği, kurak çevresinin zorluklarıyla başa çıkmasını sağlayarak küresel tarım pazarında önemli bir oyuncu haline gelmesini sağlamıştır.

Bu rapor tarım ve hayvancılık sektöründeki gelişmeler ışığında, arazi kullanımı, organik tarım ve tüketici tercihleri, “landcare”, akıllı tarım ve uygulama örnekleri, destekler, tarım finansmanı ile yabancı yatırımcılar için fırsatların ihracatçılarımız açısından değerlendirilmesine yönelik olarak hazırlanmıştır.

1. AVUSTRALYA TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER

Avustralya’da tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün 2021 yılında GSYH içinde %2,6’lık bir paya sahip olduğu görülmekte olup, sektör iç talebin büyük bölümünü karşılamakta ve ülke ihracatına katkıda bulunmaktadır. Avustralya ihracatının iki temel dayanağından birini madencilik, diğerini ise tarım ve hayvancılık sektörü oluşturmaktadır. Belli başlı tarım ve hayvancılık ihraç ürünlerini, et, buğday, şarap, yün, kuru baklagiller ve arpa oluşturmaktadır. Ayrıca, süt ürünleri, şeker, meyve ve kanola Avustralya’nın diğer önemli tarımsal ihraç kalemleridir.

Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Sciences (ABARES) tarafından <https://www.agriculture.gov.au/abares/research-topics/agricultural-outlook/data#agricultural-commodities> adresinde yayınlanan Avustralya emtia istatistikleri verilerine göre, toplam tarım ve hayvancılık FOB ihracat değeri 2020-2021 mali yılı döneminde 48,6 milyar Avustralya Doları tutarında gerçekleşmiş olup, ihracat 2021-2022 mali yılında %37 oranında artış ile 66,6 milyar Avustralya Doları olarak açıklanmıştır. Bu rakamın, 39,6 milyar Doları tarım ürünleri, 27 milyar Doları ise hayvancılık ürünlerinden oluşmaktadır. Avustralya tarım ürünleri ihracatına coğrafi bazlı bakıldığında ise, toplam ihracat içerisinde %19,8 pay ile Çin, %10,9 pay ile Japonya, %9,2 pay ile ABD, %6,3 pay ile Güney Kore ve %5,8 pay ile Endonezya’nın en önemli pazarlar olduğu görülmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü tarafından en son Mart 2020’de gerçekleştirilen Avustralya Ticaret Politikası Değerlendirmesi (TPR), tarifelerin hala Avustralya’nın en önemli dış ticaret politikası enstrümanı olduğunu, ancak toplam vergi gelirleri içinde önemli bir gelir kalemi teşkil etmediğini ortaya koymaktadır. Avustralya’nın ortalama tarife koruma düzeyine ilişkin olarak, 2014 yılındaki %3 oranının 2019 yılında %2,5 oranına gerilediği belirtilirken, MFN

tarife koruması uygulanan ürünlerin %96'sı için oranın %0 ila %5 aralığında olduğu saptanmıştır. Bazı hassas ürünlere (örneğin belirli peynir türlerinde, bazı sebzeler, bazı sıvı ve katı yağlar) tarife koruması ve kota devam etmektedir. Ayrıca, Avustralya'nın uygun düzeyde orantılı ve bilimsel bazlı ithalat-risk değerlendirmesine (maliyet-fayda analizi) dayalı sıkı karantina ve kontrol rejimi sektörde belirli koruma düzeyi sağlamaktadır. Bazı malların üretimi ve/veya ihracatına (örneğin belirli süt, tahıl, bahçecilik, hayvancılık ve şarap / üzüm) ağırlıklı olarak AR-GE desteklerinin sağlandığı kaydedilmektedir.

Avustralya'nın tarım sektöründe ihraç kalemlerine bakıldığında, 2021-2022 mali yılında 13 milyar Avustralya Doları ile buğday, 6,5 milyar Avustralya Doları değeri ile kanola ve 3,3 milyar Avustralya Doları ile arpanın ve başlıca tarım ürünleri olarak öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında, Avustralya aynı dönemde 16,2 milyar Avustralya Doları et ve canlı hayvan, 3,6 milyar Avustralya Doları yün ve 3,4 milyar Avustralya Doları süt ürünleri ihracatı gerçekleştirmiştir.

Avustralya'da buğday, şeker, pirinç ve tahıl ihracatının büyük bir bölümünü gerçekleştiren ürün birlikleri ve şirketler aşağıda listelenmiştir:

- **Sugar Australia Pty. Ltd.** <http://www.sugaraustralia.com.au>
- **The Ricegrowers' Association of Australia Inc.** <http://rga.org.au>
- **Australian Wheat Board** <http://www.awb.com.au/>
- **GrainCorp** <http://www.graincorp.com.au>
- **Grain Growers Limited** <http://www.graingrowers.com.au>
- **The National Farmers' Federation (NFF)** <http://www.nff.org.au/>

Tablo 1. Başlıca Tarım Ürünlerinin İthalat Değerleri - (Milyon Avustralya Doları)

	2018-19	2019-20	2020-21
Tarım	5.140	5.646	6.061
Hububat ve Yağlı Tohumlar	449	778	553
Endüstriyel Tarım Ürünleri	850	860	947
Toplam Tarla ve Bahçe Bitkileri	3.841	4.008	4.561
Hayvancılık	1.936	2.160	2.158
Et ve Canlı Hayvan	724	872	720
Yün	0,1	0,1	1,7
Süt Ürünleri	1.434	1.680	1.501
İşlenmiş Ürünler	12.382	13.082	12.013
Tarım ve Hayvancılık Toplamı	19.680	21.280	20.297

Kaynak: ABARES, Agricultural Commodity Statistics 2021, Aralık 2021.

1.1. Tarım Sektörünün Genel Görümümü ve Ekonomik Aktivite İçindeki Yeri

Avustralya'da tarımsal faaliyet, iklim, su bulunabilirliği, toprak tipi ve pazarlara yakınlık gibi faktörlere bağlı olarak belirlenmektedir. Hayvan otlatma geniş bir yayılıma

sahiptir ve Avustralya'nın çoğu bölgesinde gerçekleşirken, tarım ve bahçecilik genellikle kıyıya oldukça yakın bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Ülkenin önemli gelir kaynaklarından birisi olan olarak tarımın oldukça önemsendiğini söylemek mümkündür. Söz konusu sektöre yönelik DAFF, üniversiteler, araştırma kurumları, çiftçiler ve özel sektör koordineli çalışmakta, üniversiteler ve araştırma kurumlarının geliştirdiği projeler, ürünler, teknoloji ve bilgi çiftçiler tarafından yaşama geçirilmektedir.

2020-21 dönemi verilerine göre ülkenin yıllık tarımsal hasılası yüzde 17 artışla 71 milyar Avustralya dolarına ulaşmıştır. Tarımsal gelirin yüzde 45'i hayvancılıktan, yüzde 33'ü tahıl ağırlıklı olmak üzere bitkisel üretimden, yüzde 15'i sebze ve meyvecilikten, kalan yüzde 7'si ise balıkçılık ve su ürünlerinden sağlanmaktadır.

Ülkenin nüfusu düşünüldüğünde kişi başına yaklaşık 1 sığır ve 3 koyun düştüğü hesaplanmaktadır. 24 milyon baş sığıru var olan Avustralya'nın yıllık 2 milyon tonun üzerinde kırmızı et üretimi söz konusudur. Diğer yandan, süt üretimi ise 9 milyon ton seviyesindedir. Koyun varlığı ise 70 milyon baş civarındadır.

Avustralya genel olarak tarımsal üretiminin yüzde 70'ini ihraç etmekte olduğundan uygulanan politikalar, kalite, standart ve denetimlerin ihracat odaklı olduğu ifade edilebilir. Hayvancılıkta beslenmenin yüzde 60-70 oranında meraya dayalı olduğu görülmektedir. Bu nedenle mera alanlarının ıslahı, ot veriminin artırılmasına yönelik önemli çalışmalar yapılmaktadır. Avustralya bu yöndeki araştırmalara ciddi destekler sağlamaktadır. Meradaki otların bir bölümü ve yem bitkileri ekiminden elde edilen kaba yem ot veriminin düşük olduğu dönemde hayvanlara yedirilmekte, fabrika yemi üretiminde daha çok buğday, arpa, kanola atığı ve benzeri ürünler değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, hayvan hastalıkları konusunda koruyucu hekimliğin çok önemsendiği görülmektedir. Raporun "Sağlık/Bitki Sağlığı" başlığında daha detaylı değinileceği üzere ülkeye girişte yolcuların üzerinde herhangi bir kalıntı, çamur, toz vb. bulunmamasına özellikle dikkat edilerek son bir ay içerisinde tarımsal faaliyetlerin yürütüldüğü bir alana girip girilmediği sorgulanmaktadır. Nitekim ülkenin bu alandaki yaklaşımına göre hayvancılıkta en büyük tehlikelerin başında hastalık gelmekte, hastalığın en önemli kaynağının da ithalat olduğunu düşünülmektedir. Elbette bu durum ülkede veterinerlik ve hayvan sağlığı çok önemsenmesini sağlamıştır.

Tarım konusunda en çok tartışılan konulardan biri ise iklim değişikliğidir. Ülkenin genel olarak tarım ve hayvancılıkta, bitkisel üretimde en önemli gündem konusu iklim değişikliği ve sektöre olan etkileridir. 2018 yılında yaşanan ve son 11 yılın en şiddetli kuraklığının, 2020 yılındaki orman yangınlarının bunda etkisi çok büyüktür. Diğer yandan ülkenin su sorunu olduğunu da söylemek gerekir. Bu nedenle araştırmalar, destekler ve çalışmaların da iklim değişikliği meselesinde yoğunlaşmış olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, ABARES tarafından 2023 yılında açıklanan verilere göre tarımsal üretim değerinin 2024 yılında %17'lik önemli bir düşüş göstermesi ve 78 milyar dolar seviyesine gerileyeceği tahmin edilmektedir. Bu, önceki seviyelerden önemli bir düşüşü temsil etmektedir. Bu durumun bazı gerekçeleri şu şekilde belirtilmektedir:

- Kurak Koşulların Mahsul Üretimine Etkisi: Beklenen daha kuru koşulların, mahsul üretiminde bir düşüşe neden olması beklenmektedir. Bu durum, 2022-23 döneminde

rekor seviyelerde gerçekleşen mahsul üretimine karşı iklim koşullarının tarım sonuçları üzerindeki etkisini vurgulamaktadır.

- Küresel Fiyat Eğilimleri: 2024 yılı bağlamında çoğu emtia için küresel fiyatların düşmesi beklenmektedir. Bu durum, daha yüksek küresel arz beklentilerine dayandırılmaktadır ve tarım piyasaları için potansiyel zorlukları işaret etmektedir.
- İhracat Değerlerinde Azalma: Beklenen düşük iç üretim düzeyleri ve küresel fiyatlardaki olası düşüşün, ihracat değerlerinde %14'lük bir azalmaya katkıda bulunacağı, bu dönemde ihracat değerlerinin 67 milyar dolar seviyesine düşeceği beklenmektedir. Bu da iç ve küresel faktörlerin tarım ekonomisini etkileyen birbirine bağlılığını yansıtmaktadır.

1.2. Biyogüvenlik Uygulamaları

Avustralya, özellikle kamu güvenliğine zarar verebilecek, çevre kirliliğine neden olabilecek eşya ile insan, bitki ve hayvan sağlığını tehdit edebilecek bazı tarım ürünlerinin ithalatına yasaklama veya karantina uygulaması getirebilmektedir. İlaçlar, ateşli silahlar, antika eşya, iletişim malzemeleri, taşıtlar, gıda ürünleri, canlı bitki ve canlı hayvan ve hayvansal ürünler ile uluslararası kısıtlamaya tabi ülkelerden gerçekleştirilen ithalat için ilgili kuruluştan izin alınması gerekmekte veya bu ürünler ithalatta kontrole tabi tutulmaktadır.

Bununla birlikte, Avustralya, taze meyve ve sebze ile kırmızı ve tavuk eti ithalatına sıkı gıda kontrol tedbirleri uygulamaktadır (İthal Gıda Kontrol Kanunu - Imported Food Control Act 1992).-İhracatçıların, gıda ürünlerine ilişkin sağlık gerekliliklerine, etiketlemeye ilişkin kurallara ve standartlara hakim olmadan Avustralya'ya yönelik imalat ve sevkiyat yapmamaları önem arz etmektedir. İthalatta uygulanan sağlık kurallarına ve uygulanan ürünlere ilişkin liste ve detaylar sürekli değişiklik gösterdiğinden sevkiyat yapılmadan önce, Avustralya Tarım Bakanlığı Avustralya Biyogüvenlik İdaresi'nin (Biosecurity Australia) <https://www.awe.gov.au/biosecurity-trade/policy> adresli internet sitesinden ithalat için gerekli bilgi, belge ve şartlar kontrol edilmelidir. Anılan sitede <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0> adresinde yer alan BICON (Biosecurity Import Conditions Database) isimli veri tabanı üzerinden madde ismi veya gümrük tarife pozisyonu girilmesi suretiyle arama yapılabilen ve eşya bazında ithalatta aranan şartlara ulaşılabilir.

1.3. Sağlık/Bitki Sağlığı

Avustralya, özellikle kamu güvenliği için tehlikeli olduğu düşünülen ürünlerle haşere ve hastalık taşıma potansiyeli bulunan tarımsal ürünlere sıkı yasaklama ve karantina uygulamaktadır. Kısıtlamaya tabi ürünler, ilaçlar, steroidler, silahlar, kültürel-tarihi ürünler, gıdalar, bitkiler ve hayvanlar ve koruma altındaki yaban hayatından oluşmaktadır. Önemli olan bir husus da bazı ürünlerin ithal edilmesine karşın, bazı eyaletlerde kullanımı yasaklanabilmektedir.

Avustralya'nın sıkı bir şekilde uyguladığı sağlık/bitki sağlığı kısıtlamaları, taze meyve-sebze ile et ve kümes hayvancılığı ürünlerinin ithalatını etkilemektedir. Avustralya karantina ve kontrol mevzuatına göre, ithal tarımsal ürünler ithal risk analiz (IRA) raporu taşımak zorundadır.

Avustralya'nın söz konusu ürünlerde koruma seviyesinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Zira bu uygulama ürünlerin Avustralya pazarına girişini çoğu zaman zorlaştırmakta, maliyeti artırmakta, zaman harcanmasına yol açmakta ve bazı durumlarda ticareti imkânsız hale getirmektedir.

Avustralya'da bitkiler için ithalat aşamasında Avustralya ithalat izni ve menşe ülke bitki sağlığı sertifikası aranabilmektedir. İthalat izni, Tarım, Su ve Çevre Bakanlığı'ndan veya ilgili Eyaletin Tarım Kuruluşlarından alınabilmektedir. Alınan izin, spesifik ilave belgeleri belirtebilmektedir. Bu konuda ayrıntılı bilgi <https://www.agriculture.gov.au/import/goods/plant-products> adresli internet sitesinde bulunabilir.

2. DESTEK VE HİBELER

2.1. Avustralya'da Tarımsal Destekleme Politikaları

Avustralya'da tarım politikaları çeşitli yasal düzenlemeler ve bütçeden finanse edilen programlar aracılığıyla yürütülmektedir. Bu destekler genellikle çiftçilere, tarım işletmelerine ve kırsal kesimde faaliyet gösteren diğer kuruluşlara yöneliktir. Ancak, belirli destek programları ve politikaları zaman içinde değişebilir. Bu nedenle, en güncel bilgilere ulaşmak için Avustralya Tarım, Balıkçılık ve Orman Bakanlığı (DAFF) veya ilgili resmi kuruluşların web sitelerini düzenli olarak kontrol etmek önemlidir. İşte genel olarak Avustralya'da tarımsal destek alanlarının bazıları:

- **Tarım Kredileri ve Finansman Programları:** Hükümet, çiftçilere düşük faizli krediler ve finansman imkanları sağlayarak tarım işletmelerini desteklemektedir.
- **Kırsal Kalkınma Programları:** Kırsal kesimde yaşayan ve çalışan toplulukları desteklemek amacıyla çeşitli kalkınma programları ve projeleri uygulanmaktadır.
- **İklim ve Su Yönetimi Destekleri:** Kuraklık gibi iklim koşullarıyla başa çıkabilmek ve sürdürülebilir su yönetimi için çeşitli destek programları bulunmaktadır.
- **Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri:** Çiftçilere tarım yönetimi, teknoloji kullanımı ve pazarlama konularında eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır.
- **Araştırma ve İnovasyon:** Tarım sektöründeki yenilikleri teşvik etmek amacıyla hükümet, araştırma ve geliştirme projelerine destek sağlamaktadır.
- **Hayvan Sağlığı ve Güvenliği Programları:** Hayvan hastalıklarıyla mücadele, hayvan sağlığı ve güvenliği konularında destek programları bulunmaktadır.
- **Pazar Erişimi ve Ticaret Destekleri:** Çiftçilere, ürünlerini daha geniş pazarlara açabilmeleri için destek sağlayan programlar bulunmaktadır.

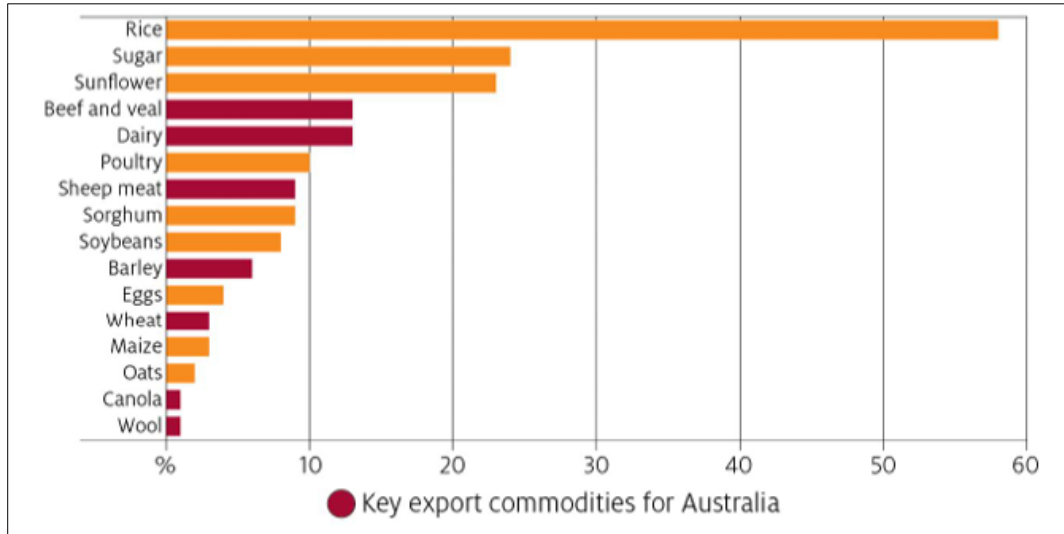
Söz konusu destek programları genellikle federal hükümet ve yerel yönetimler arasında iş birliği içinde yürütülmektedir. Çiftçiler, bu desteklerden faydalanabilmek için ilgili yerel hükümet ofislerine ve tarım departmanlarına başvuruda bulunabilirler.

Devletin yasal düzenlemeleri bazı ürünlerde çiftçi gelirlerini artırmayı sağlarken; ithalat, ikame mallar ve uluslararası ticaret kaynaklı rekabetin etkisiyle çiftçilerin gelirlerini daha fazla artırması sınırlanmaktadır. Bütçeden finanse edilen genel programlar, Avustralya'yı İleri Götüren Tarım (AAA) ve Doğal Mirasın Korunması (NHT) gibi yapısal ve çevresel içerikli programlardır. Avustralya'yı İleri Götüren Tarım paketiyle kırsal alandaki çiftçilik yönetimi becerilerinin geliştirilmesi ve çiftçilerin daha karlı çalışmalarına katkı sağlanması

amaçlanmaktadır. Doğal Mirasın Korunması programıyla ise özellikle toprağın tuzluluk oranıyla ilgili sorunların giderilmesi ve suyun kalitesinin artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca Commonwealth, suyun ve toprağın korunmasına yönelik yatırımları teşvik edici vergi kolaylıkları sağlamaktadır. Tarım için AR-GE harcamaları ise yine devlet bütçesinden ve Commonwealth'in sağladığı fonlardan karşılanmaktadır. Girdi desteği olarak tarımsal üretimde kullanılan mazot için vergi indirimleri uygulanmaktadır. Ayrıca buğday, arpa (Queensland, Güney Avustralya ve Victoria), pirinç (Yeni Güney Galler) ve şeker (Queensland) gibi ürünlerde ülkenin belirli bölgelerine ait ihracat tekeli düzenlemeleri yapılmıştır.

Avustralya tarımının ihracata yönelik olduğunu vurgulamak yerinde olacaktır. 1980'lerde %5 olan dünya piyasa fiyatlarıyla iç piyasa fiyatları arasındaki ortalama fark, 2000 yılında %2'ye gerilemiştir. Bunun yüzde ÜDT'ye de yansıdığı görülmektedir. 1986-88 döneminde %8 olan bu oran, 2000-04 döneminde %4'e inmiştir. 2004 yılı itibarıyla tarımsal destekleme seviyesi açısından OECD ülkeleri arasında Yeni Zelanda'nın ardından ikinci en düşük ülke olma durumu halen devam etmektedir. Toplam tarımsal destekler GSYİH'nın %0,3'ü seviyesine inerek OECD ortalamasının üçte biri seviyelerine gerilemiştir. Süt ürünleri piyasasındaki kısıtlayıcı şartların 2000 yılında kaldırılmasıyla ülkede piyasa mekanizmasının daha fazla işlediği bir tarımsal yapıya doğru gidilmektedir. Toplam piyasa desteğinin de 1980'lerin ortalarına göre üçte bir oranında düştüğü görülmektedir" (Taşkın, 2009, 26).

Grafik 1. Başlıca Hayvansal İhraç Ürünleri

Kaynak: OECD, 2020.

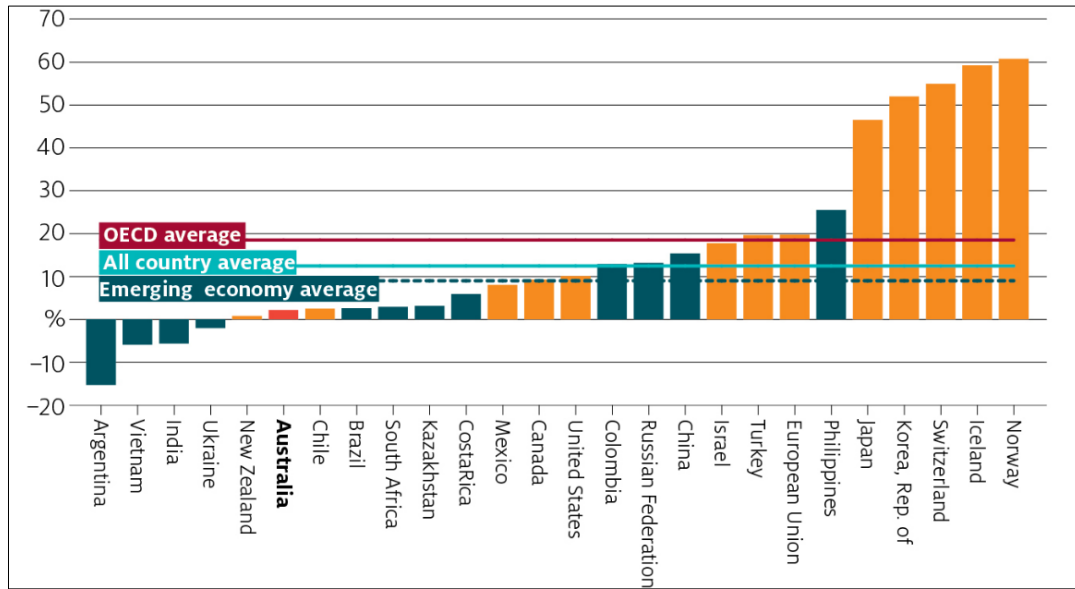
Küresel olarak, tarıma destek genellikle birkaç temel üründe yoğunlaşmış durumdadır. Grafik 1'de görüldüğü üzere pirinç, şeker, ayçiçeği, sığır eti ve dana eti, süt ve domuz eti, 2016 ile 2018 dönemi boyunca ortalama olarak en yüksek düzeyde hedeflenen sübvansiyonları çekmiştir. Pirinç için, OECD analizine dahil edilen çiftçilere sağlanan desteklerin ortalama düzeyi çiftçi gelirinin yaklaşık %60'ına denk gelmektedir. Bu diğer ürünlerin çok üzerindedir ve söz konusu sektördeki yoğun devlet müdahalesinden kaynaklanmaktadır. Ancak bu durum aynı zamanda kapsanan ülkelerin örneğine de yansımaktadır. Endonezya, Japonya ve Filipinler gibi ülkeler için pirinç sübvansiyonları, tarım sektörlerine verilen desteklerin çoğunu oluşturmaktadır.

En çok sübvansiyon alan ürünler ve tüm hedeflenen destekler için, sübvansiyonların büyük çoğunluğu ticaret engelleri olan tarife ve kotalar aracılığıyla oluşturulmuştur. Ayrıca, tarım için genel destek düzeyleri 2000'den bu yana düşse de en çok sübvansiyon alan ürünlere yönelik destekler nispeten istikrarlı kalmıştır (Greenville 2017). Bu ürünlerin Avustralya'daki üreticileri için, şeker endüstrisine yönlendirilmeyen özel ödemeler bulunmamaktadır. Belirli şeker endüstrisi desteği, 1988–89 seviyelerinden yaklaşık %9'a düşmüş olmasına rağmen, 2016 ile 2018 arasında ortalama %2,6 olmuştur. Bu destek, Reef Trust programı kapsamında yapılan ödemeleri temsil eder ve doğrudan girdi kullanımına dayanarak çiftçilere yapılan ödemeleri içerir (böylece üretici desteğine dahil edilir), çevresel bir sonucu hedeflediği söylenebilir. Avustralya'nın ticarete en çok konu olan ürünlerinden sığır eti ve tahıllar için Avustralya üreticilerine yönlendirilen özel destekler bulunmamaktadır. Buna karşılık, küresel düzeyde sığır eti ve dana eti için destek seviyeleri, ortalama olarak çiftçi gelirinin %13'ü civarındadır. Pirinç dışındaki tahıl piyasaları, ortalama olarak buğday için %3 ve arpa için %6 gibi piyasa bozulmalarından nispeten az etkilenmiştir.

2.1. Üreticilere Yönelik Devlet Desteği Analizi

Avustralyalı çiftçiler dünyada en az sübvansiyon edilen üreticiler arasında kabul edilmektedir. Nitekim karşılaştırılabilir bilgilerin mevcut olduğu ülkeler açısından Yeni Zelanda'dan sonra ikinci sıradadır. OECD verilerine göre, 2016-18 yılları arasında Avustralyalı çiftçilerin gelirlerinin %2'sinden biraz fazlası devlet desteğinden elde edilmiştir. Küresel çapta bakıldığında, Avrupa'da Norveç (%61), İzlanda (%59) ve İsviçre (%55), Asya'da ise Güney Kore (%52) ve Japonya (%46) en yüksek düzeyde tarımsal sübvansiyon sağlayan ülkeler arasındadır.

Grafik 2. Avustralya'da Havza Ölçeğinde Arazi Kullanımı

Kaynak: OECD, 2020.

Bununla birlikte Avustralya, ulusal rekabet politikası ve diğer rekabet yanlısı reformlar doğrultusunda ve DTÖ yükümlülükleriyle tutarlı olarak tarımsal destek yaklaşımını zaman içinde yeniden düzenlemiştir. Devlet desteği artık Ar-Ge gibi sektör kapasitesine yapılan yatırımlar tarafından domine edilmektedir. Bununla birlikte, doğrudan çiftlik desteğinin

sağlandığı yerlerde, Avustralya'nın kendine has değişken iklimini yönetmeye yardımcı olacak risk yönetimi araçlarına odaklanılmaktadır. Bu araçlar arasında Çiftlik Yönetimi Depozitoları ve verginin düzeltilmesi (income tax smoothing) yer almaktadır.

Avustralya Tarım, Balıkçılık ve Orman Bakanlığı'na bağlı Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Sciences (ABARES) tarafından yayınlanan Mayıs 2020 tarihli raporda sübvansiyonların düşük tutulmasının hem Avustralyalı üreticiler hem de uluslararası piyasalar için önemli olduğu vurgulanmıştır (Greenville, 2020).

Avustralya'nın reform deneyiminin, tarım sektörünü serbestleştirmenin ve bozucu destek biçimlerini kaldırmanın genel anlamda sektör büyümesini teşvik ettiğini, küresel pazarlara katılımı ve tarımın kırsal ve ulusal ekonomiye yaptığı katkıyı artırdığını gösterdiğine işaret edilmektedir. Mevcut küresel üretim ve ticareti bozucu destek seviyeleri, küresel tarımsal üretim ve ticaretin olabileceğinden daha düşük olduğu ve hane halklarının daha kötü durumda olduğu anlamına gelmektedir. Sadece Avustralya için yapılan tahminler, küresel sübvansiyonların ve ticaret engellerinin Avustralya tarımına yılda 8 milyar ila 10 milyar dolar arasında ihracata mal olabileceğini göstermektedir (Anderson ve Valenzuela 2020; Greenville ve ark. 2019c).

Diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında Avustralya'da çiftçilere doğrudan desteğin neredeyse hiç yapılmadığı söylenebilecektir. Son 30 yıllık dönemde destekler büyük oranda kaldırılarak proje bazında, yeni teknoloji geliştiren, inovatif çalışmalarla verimlilik sağlayan, yeni ürün geliştirenlere hibe desteği sağlanmaktadır. Dolayısıyla, Türkiye'de çiftçilere ödenen ürün bazlı desteklerin, Avustralya'da söz konusu olmadığını belirtmek gerekir. ABARES uzmanları tarafından yayınlanan çalışmalarda yaklaşımına göre destek azaldıkça verimlilik artmaktadır. Çiftçi destek olmadığını bilerek üretim yaptığı için istedikleri ürünü daha verimli üretebilmekte ne var ki destek olduğu zaman belli ürünlere bağımlı kalmaktadırlar.

Diğer yandan, ülkede 1953 yılında 202 bin tarım işletmesi (çiftlik¹) varken, bugün 85 bin tarım işletmesi bulunmaktadır. İşletme sayısı azalsa da verimlilik ve kalitenin çok daha yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Tarımın doğrudan desteklenmemesi, küçük üreticiliğin yeterli gelir elde edememesi nedeniyle işletmeler birleşerek ayakta kalmaktadır. Daha az tarım işletmesi daha büyük arazilerde ve daha verimli üretim yaparak ayakta kalmaya çalışmaktadır. Söz konusu birleşmeler kooperatif çatısı altında olmaktan ziyade daha çok büyük çiftçilerin küçük çiftçilerin arazilerini satın alması veya şirketleşmeleri şeklinde görülmektedir. Kooperatifçiliğe geçmişten gelen bir önem atfedilmekle birlikte şirket ve ortaklık şeklinde faaliyetlerin daha ön planda olduğu görülmektedir. Bu nedenle bugün büyük çiftliklerden oluşan yüzde 10'luk çiftçi grubu toplam üretimin yüzde 39'unu gerçekleştirmektedir. Büyük ve verimli çiftlikler üretimde söz sahibi olurken küçük çiftçiler ise, yeni ve farklı işlere yönelebilmektedir.

Bu yönüyle Avustralya'da tarım sektöründe son 30 yılda yapısal bir değişiklik yaşandığı ifade edilebilir. Avrupa Birliği ve diğer birçok ülkede küçük aile işletmeleri desteklenirken, Avustralya için bu tip desteklerin öne çıkmadığı görülmektedir. Kredisini ödeyebilen çiftçiler üretime devam ederken ödeyemeyenler arazi satışı veya birleşerek daha büyük çiftçi olma yöntemleriyle faaliyetlerine devam etmektedir. Çiftçiliği bırakanlar bazı kişileri ise ülkenin en güçlü sektörlerinden biri olan madencilikte çalıştığı görülmektedir.

---

¹ Avustralya'da "çiftlik" ("farm") ifadesi tarım işletmesi kavramını karşılamak için kullanılmaktadır.

2.3. Avustralya Hükümeti'nin “Landcare”e Yatırımı

Landcare, Avustralya topraklarında farkındalığı artırma, çiftçilik ve arazi yönetimi uygulamalarını etkileme ve çevresel sonuçları sağlama konusunda büyük bir rol oynamış toplum tabanlı bir yaklaşımdır. Genellikle, yerel grup katılımı, gönüllü topluluk katılımı ve sürdürülebilir arazi yönetimi uygulamalarının geliştirilmesi ve benimsenmesinde, bununla birlikte biyoçeşitliliği koruma konusundaki ortak sorumluluğun kabul edilmesinde katalizatör olmuştur.

Landcare Australia ise 35 yıl önce kurulan ulusal bir kar amacı gütmeyen kuruluş olup finansman, kapasite oluşturma, saha projeleri, bilgi, ağ oluşturma ve toprak bakımı kazanımlarının tanıtımı konularını destekleme maksadıyla kurulmuştur.

Başlangıçta, projeler tarım arazilerine odaklanmıştı. Fikir, çiftçilerin, doğa aktivistlerinin ve bilim insanlarının hem tarım kalitesini hem de doğal ekosistemleri geliştirmek için birlikte çalışabilmesi üzerineydi, 1980’lerdeki küçük çaplı kökenlerinden bu yana söz konusu örgütlenme büyümüş ve çeşitlenmiştir.

Landcare yaklaşımı, toprak, su, bitki örtüsü ve çiftlik içi biyoçeşitliliği dahil olmak üzere doğal kaynakları sürdürülebilir bir şekilde yönetme kapasitesini artırma ve olumsuz etkileri azaltmayı amaçlamaktadır. Ulusal Landcare Programı'nın (NLP) 2. Fazı, Landcare faaliyetlerine Haziran 2023'e kadar finansal destek sağlamış olup Tarım, Balıkçılık ve Orman Bakanlığı ile İklim Değişikliği, Enerji, Çevre ve Su Bakanlığı tarafından ortaklaşa yürütülmüştür.

2.4. Su Yönetimi Destekleri - Sürdürülebilir Kırsal Su Kullanımı ve Altyapı Programı

Sürdürülebilir Kırsal Su Kullanımı ve Altyapı Programı (SRWUIP), kırsal su kullanımı, yönetimi ve verimliliğine yatırım yapan bir ulusal programdır; bu kapsamda su bilgisinin ve pazarın iyileştirilmesi, çevre için su satın alma da bulunmaktadır. SRWUIP, Murray-Darling Havzası Planı kapsamındaki sürdürülebilir tahsis sınırlarına (SDLs) ulaşmada köprü oluşturmak için temel bir mekanizmadır ve 3 ana bileşenden oluşur:

- Sulama altyapı projeleri
- Su satın alma önlemleri
- Temin önlemleri.

SRWUIP altyapı fonlarının çoğu, bu projelere tahsis edilmiş olup buradaki temel hedef çiftçilerin arazi dışı temin sistemlerinin işleyişini iyileştirmek ve sulamacıların arazi içi su kullanım verimliliğini artırmak için destek olmaktır. Bu projelerden elde edilen su tasarrufları, çevresel kullanım için Avustralya hükümetleri ve tüketim amacıyla çiftçiler arasında paylaşılmaktadır.

SRWUIP yatırımları arasında şunlar bulunmaktadır: Planlama, araştırma ve proje tasarımı, arazi dışı sulama sistemlerinde çalışmalar, çiftçilerin su kullanım verimliliğini artırmak için arazi üzerinde yapılan çalışmalar, ekolojik sağlığı iyileştirmek ve doğal akışları yeniden sağlamak amacıyla yapılan çalışmalar, su tasarrufu sağlayan belediye projeleri, Commonwealth satın alma programı aracılığıyla su satın alma, aynı çevresel sonuçların daha az su kullanılarak elde edilmesini sağlayan çevresel çalışmalar ve nehir operasyonlarındaki değişiklikler.

Program kapsamında finanse edilen veya kısmen finanse edilen projeler:

- ACT Sağlıklı Su Yolları projesi
- Goulburn Murray Su Bağlantıları projesi Aşama 2 (eski adıyla Northern Victoria Sulama Yenileme projesi Aşama 2)
- NVIRP 2 – Arazi Üstü projesi (VIC)
- Sunraysia Modernizasyon projesi (VIC)
- Islah Edilmiş Çiftlik Modernizasyon projesi (NSW)
- Sağlıklı Sazlık Alanları projesi (NSW)
- Ölçüm Şeması projesi (NSW)
- Havza Boru projesi (NSW)
- Nimmie-Caira Geliştirilmiş Çevresel Sonuçlar projesi (NSW)
- Sağlıklı Başlıca Su Kaynakları Su Kullanım Verimliliği projesi (QLD)
- Kömür Tabakası Gazı Su Fezibilitesi çalışması (QLD)
- Güney Avustralya'da Özel Sulama Altyapı Programı
- Coorong, Lower Lakes ve Murray Ağız Kurtarma projesi (SA)
- Riverine Recovery projesi (SA)
- Gelecek İçin Akışlar projesi (SA)
- Entegre Borular projesi (SA)

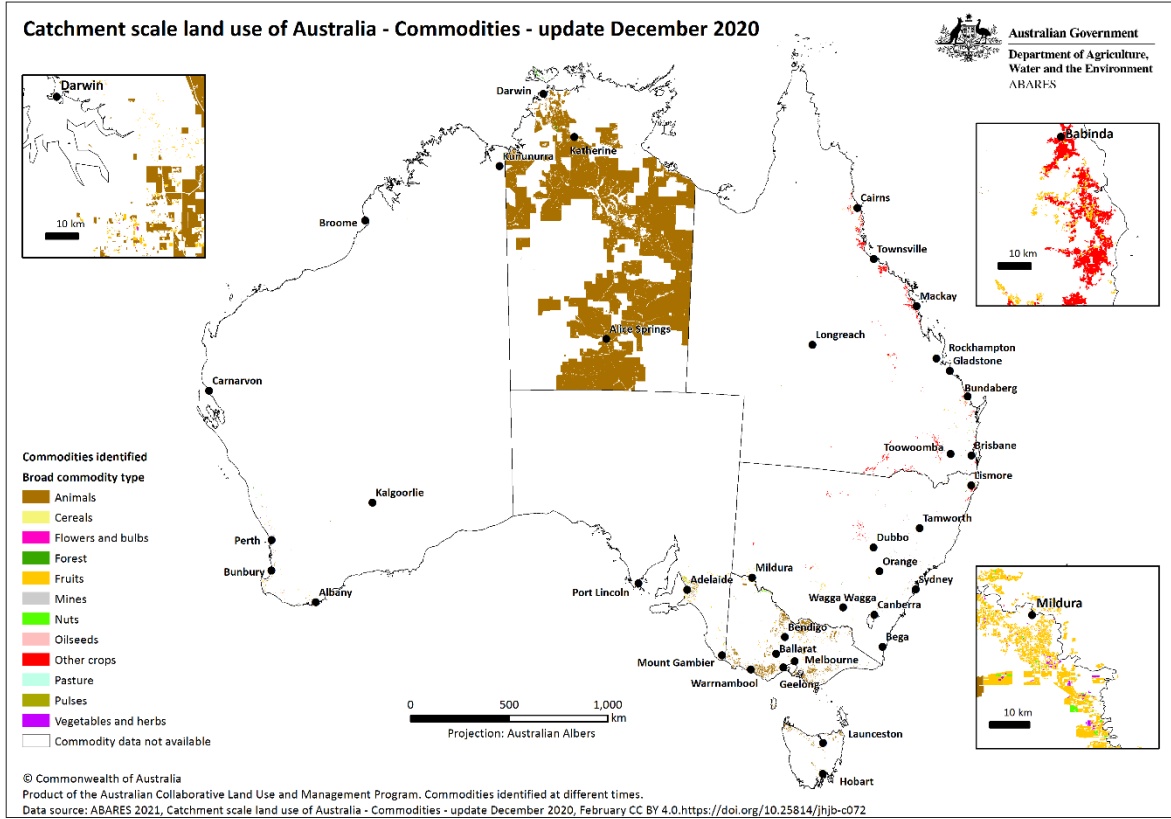
3. ARAZİ KULLANIMI

Avustralya'da arazi kullanımı haritalama genellikle iki ölçekte geniş bir şekilde gerçekleştirilir: ulusal ölçek ve havza ölçeği. Ülke genelinde ulusal ölçekli arazi kullanımı haritalamasına ilişkin en güncel verileri 2015-16 yılları baz alınarak 2022 yılında açıklanmıştır. Havza ölçeğindeki haritalama ise National Map üzerinden görüntülenebilir. Bu haritalama, farklı zaman dilimleri için ülke genelinde tamamlanmıştır.

Ülkenin havza ölçeğinde arazi kullanımına yönelik verileri Avustralya Tarım, Balıkçılık ve Orman Bakanlığı tarafından 2020 yılı Aralık ayında açıklanmış olup söz konusu veri seti bu tarih itibarıyla Avustralya için havza ölçeğinde ürün verilerinin üçüncü ulusal derlemesidir (CLUMC).

Haritalanan bölgeler mümkün olabildiğince, özellikle bahçe tarımı ve yoğun hayvancılık sektörlerine odaklanan ürün verilerini yansıtmaktadır. Şeker kamışı, pamuk, pirinç, zeytin ve üzüm gibi ALUM sınıflandırmasının üçüncül sınıflarına ait diğer ürünler, bir süredir haritalanmış ve bu veri setine dahil edilmiştir.

Figür 1. Avustralya’da Havza Ölçeğinde Arazi Kullanımı

Kaynak: DAFF, 2024.

Doğal kaynaklar yönünden zengin, maden, metal ve doğal gazın yanında, buğday başta olmak üzere önemli bir tarımsal ürün ihracatçısı olan Avustralya'nın toplam ihracatında önemli bir bölümü söz konusu maddelerin oluşturması nedeniyle, dünya ham madde fiyatlarındaki değişimler Avustralya ekonomisini önemli oranda etkilemektedir. Zaman zaman yaşanan kuraklık, uluslararası alanda yaşanan durgunluk gibi olumsuz etkenler, hammadde talebinin ve hammadde fiyatlarının artması gibi faktörlerle dengelenmektedir.

Avustralya'da sektörlerin gayrisafi milli hâsılaya katkısı konusunda; tarım büyük bir katkı sağlamamakta, tarım sektörünün gayrisafi milli hâsılaya katkısı, son yıllarda, ortalama %3 olmaktadır. Ülke ekonomisine en büyük katkıyı hizmetler sektörü yapmaktadır. (Uludağ İhracatçıları Birliği, 2019).

Ülkede tarım, arazi kullanımının %55'ini (Aralık 2020'de kereste üretimi hariç 427 milyon hektar) ve su çıkarımının %24'ünü (2020-21'de tarım tarafından kullanılan 2.809 gigalitre) oluştururken 2021-22'de mal ve hizmet ihracatının %11,6'sını; 2021-22'de katma değer (GSYH) %2,4'ünü ve istihdamın %2,5'ini oluşturmaktadır (ABARES, 2023). [https://www.agriculture.gov.au/abares/products/insights/snapshot-of-australian-agriculture#:~:text=Agriculture's%20place%20in%20Australia&text=11.6%25%20of%20goods%20and%20services,%E2%80%9322%20\(Figure%201\).](https://www.agriculture.gov.au/abares/products/insights/snapshot-of-australian-agriculture#:~:text=Agriculture's%20place%20in%20Australia&text=11.6%25%20of%20goods%20and%20services,%E2%80%9322%20(Figure%201).)

4. AKILLI TARIM UYGULAMALARI VE ORGANİK TARIM

4.1. Akıllı Çiftlikler

Avustralya Hükümeti, Akıllı Çiftlikler (Smart Farms) programına (2017-18 ile 2022-23) 136 milyon dolar tahsis etmiştir. Bu finansman, çiftçiler, arazi yöneticileri, balıkçılar, ormancılar ve bölgesel topluluklar için en iyi uygulama, araç ve teknolojilerin geliştirilmesini ve benimsenmesini desteklemektedir.

Program, aşağıdaki üç unsurdan oluşmaktadır:

- **Akıllı Tarım Ortaklıkları**

Akıllı Tarım Ortaklıkları (6 yıl boyunca 57.5 milyon dolar) KDV hariç 250,000 ile 4 milyon dolar arasında değişen hibe miktarları sunmaktadır. Bu daha büyük, yenilikçi projeler, deneyimli ve yetenekli kuruluşlar ile bireyler arasında etkili iş birlikleri yoluyla sunulmaktadır ve iki turda teklif edilmiştir. Bu aşamada başka turlar beklenmemektedir. Akıllı Tarım Ortaklıkları'nın amaçları yeni ve yenilikçi araçları geliştirmek, denemek ve uygulamak, Avustralya'nın biyoçeşitliliğini korumak, doğal kaynakların durumunu koruyarak iyileştirmek ve Avustralya'nın ilgili uluslararası anlaşmalar kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesine yardımcı olmak şeklinde sayılabilir.

- **Akıllı Tarım Küçük Hibeler**

Akıllı Tarım Küçük Hibeler (6 yıl boyunca 43.5 milyon dolara kadar) 1. turdan 5. tura kadar olan dönemlerde, her hibe için KDV hariç 5,000 ile 250,000 dolar arasında değişen projelere finansman sağlamıştır. Organizasyonlar ve bireyler, sürdürülebilir tarım projelerini yürütmek ve Avustralya çiftçilerinin, balıkçıların ve ormancılarının en iyi uygulama doğal kaynak yönetimi yöntemlerini benimsemeleri için kapasite ve yeteneklerini geliştirmek amacıyla finanse edilmiştir.

- **Landcare Topluluğu ve Kapasitesinin Oluşturulması**

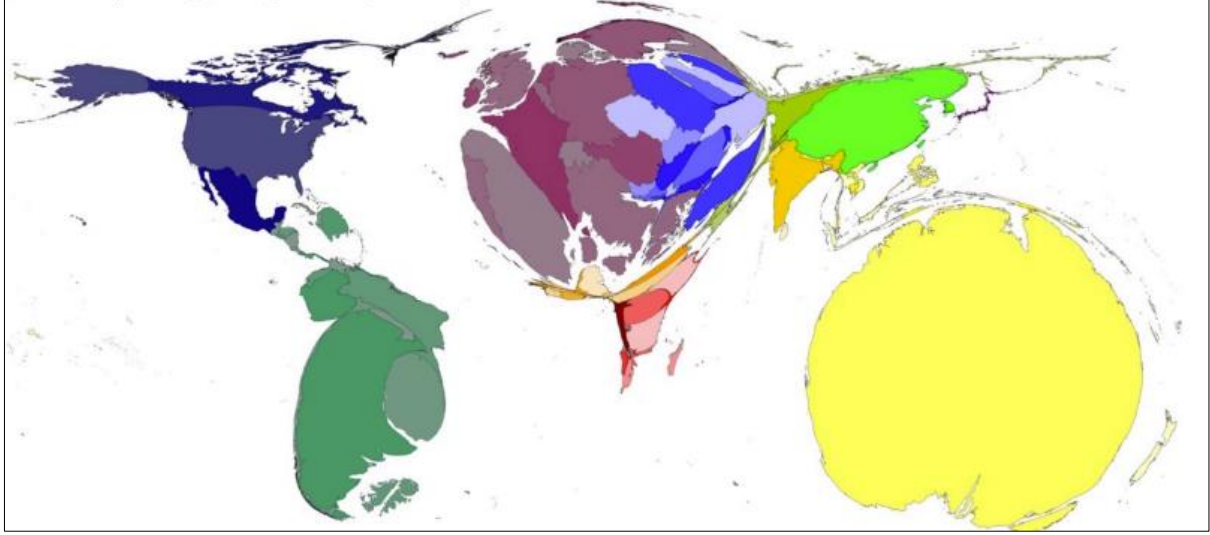
Bu program ise 6 yıl boyunca toplam 39.51 milyon dolarlık bütçesiyle, doğrudan Landcare topluluğunu ve çiftçi örgütlerini destekleyen girişimlere ad hoc hibeler sağlar. Program, ödüller, liderlik geliştirme fırsatları, konferanslar ve ağ oluşturma etkinlikleri, iletişim ve topluluk katılım etkinlikleri gibi, Landcare'i destekleyen sosyal ve teknik kapasiteyi güçlendiren projeleri içeren 53 projeyi finanse etmiştir (Avustralya Tarım, Balıkçılık ve Orman Bakanlığı, 2024).

4.2. Organik Tarım

Avustralya, sertifikalı organik hektar bazında organik tarımda dünya lideridir. Bu durumun 2000 yılında bir diğer deyişle, küresel organik istatistikler ilk kez yayınlandığından beri böyle olduğu gözlemlenmektedir. Ülkedeki topraklar %54 ile şu anda dünyadaki sertifikalı organik hektarların yarısından fazlasını oluşturmaktadır. 35.645.000 sertifikalı organik hektar bulunmakta ve bu da Avustralya'nın tarım arazilerinin %8,8'ine denk gelmektedir. Tazmania Üniversitesi'nden John Paull ve İzlanda Üniversitesi'nden Benjamin Hennig'in 2018 tarihli akademik çalışmalarında Avustralya'nın organik ürünleri benimseme oranının etkileyici bir şekilde yılda %16.5 büyüme ile son iki on yılda artış gösterdiği saptanmıştır. Bu, Avustralya'nın tarım arazisinin %8.8'ini oluşturmaktadır (küresel rakam

%1.2 iken, Avusturya'da %21.9), ve şu anda dünya genelindeki sertifikalı organik tarım arazisinin %54'üne tekabül etmektedir. Ancak, bu büyümenin bir lokomotifi veya 'merkezi bir itici güç'ü bulunmamaktadır. Diğer yerlerde (örneğin, İrlanda'nın DAFM, 2013), organik ürünlere yönelik hükümet ve kurumsal destekler bulunurken, bu desteklerin Avustralya'da hala eksik görüldüğü değerlendirilmektedir.

Figür 2. Dünya Organik Tarım Haritası (Hektar-Yoğunluk Eşitleyici Kartogram)

Kaynak: Paull & Hennig, 2016.

Ülkede hükümet, üniversiteler ve tarımsal örgütlerin genellikle organik ürünlerin savunucusu olmaktan uzak olduğuna ilişkin bazı görüşler bulunsa da Avustralya süpermarketleri yeni birçok girişimde bulunmaktadır. Örneğin ALDI süpermarket zinciri, başlangıçtan itibaren 'Just Organic' ev markası altında organik ürünler sunmaktadır. 2018'de organik ürün yelpazesini aktif bir şekilde tanıtmaya başlamıştır. Diğer yandan, Woolworths süpermarket zinciri, organik sektörü büyütmek için "Woolworths Organic Growth Fund"ı kurmuş ve ilk hibesini Tazmania'nın en büyük organik elma üreticisi R&R Smith'e vermiştir. Ülkedeki organik tarıma yönelik eyalet bazında istatistikler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 2. Avustralya'da Organik Tarıma Yönelik İstatistikler

Bölge	Organik hektar	Organik üreticiler	Organik operatörler*
QLD	10.667.052	485	852
NSW	3.601.789	615	1.267
VIC	413.925	425	1.039
TAS	4.769	72	127
SA	14.102.886	212	421
WA	4.698.791	165	287
ACT	2.766	1	8
NT	2.153.079	23	27
Toplam	35.645.037	1.998	4.028

* Operatör: Üretici + işleyiciler

Kaynak: Christie, 2018.

4.2.1. Organik Tarım Endüstrisi Analizi

Organik ürünlere olan küresel talep, gıda ile ilgili artan sağlık endişeleri sayesinde önemli ölçüde artmaktadır. IBIS World Raporuna göre endüstri genelinde gelirin, son beş yılda yıllık ortalama %8.4 oranında genişleyerek, 2024 yılında toplamda 2.8 milyar doları bulması beklenmektedir. Bu eğilim, mevcut yıl için %9'luk bir büyüme öngörmekte olup, gıda ürünleri imalatındaki talep artışı ve genelde organik gıda talebinin artmasına bağlı olarak sağlık bilincinin yükselmesini içermektedir.

Avustralya'da organik tarım endüstrisi, 3.000'den fazla üreticiyi içermekte olup, 35.3 milyon hektarlık tarım arazisinin üzerine yayılmıştır ki bu oran Avustralya'nın toplam tarım yapılabilir alanının %9.4'ünü oluşturur. 2542 işletme ve 6786 çalışan ile bu endüstri, 3.6 milyar doların üzerinde değere sahiptir ve yılda yaklaşık %11 oranında büyümektedir. Avustralya genelindeki organik üreticiler, zararlı kimyasallar veya kalıntılar kullanmadan gıda üretmek için en iyi uygulama arazisi yönetimi yöntemlerini kullanmakta ve sağlıklı biyolojik toprak sistemlerini içererek böylece böceklerle ve hastalıklara karşı doğal direnç oluşturmayı hedeflemektedir.

Diğer yandan, şu anda Avustralya'da 337 ticari yumurta çiftliği bulunmaktadır. Avustralyalı yumurta çiftçileri, ülkenin ihtiyacını karşılamak için her gün 18,3 milyon yumurta üretmekte; bu da her yıl 6,68 milyar yumurta anlamına gelmektedir. Ülkede kullanılan üç ana yumurta yetiştirme sistemi vardır: serbest gezme, kafes ve ahırda serilme. Serbest gezen yumurta üretimi son 15 yılda önemli ölçüde artmış ve şu anda tüm gıda perakende satışlarının %47'sini oluşturmaktadır.

Avusturalian Eggs, Egg Industry Service Provision Act kapsamında toplanan yasal ücretler ve onaylanmış Ar-Ge amaçları için Avustralya hükümet fonları aracılığıyla finanse edilmektedir. Avusturalian Eggs'e tahsis edilen fonlar hem Ar-Ge hem de pazarlama programları ile bazı faaliyetlere yatırılmaktadır. Hükümet, Avusturalian Eggs'in onaylanmış Ar-Ge için harcadığı her bir dolara 50 cent katkıda bulunmaktadır.

Avusturalian Eggs, her yıl gençler için Bilim ve İnovasyon Ödülleri kapsamında bir araştırma hibesini desteklemektedir. Ödül programı, tarım, balıkçılık veya ormancılıkla ilgili bir endüstride çalışan, istihdam edilen veya öğrenim gören 18 ila 35 yaş arasındaki gençleri desteklemek için açık rekabetçi bir hibe programı olarak tarif edilebilir. Bu hibeler, gençlerin Avustralya yumurta endüstrisinin başarısı ve sürdürülebilirliğine katkı sağlayacak yenilikçi veya ortaya çıkan bilimsel bir konuda bir proje yürütmeleri için verilir. Bu türden yenilikçi araştırma projelerinden endüstriye sağlanan faydalar, üretkenlik, sürdürülebilirlik ve adaptabilite konularında araştırma, geliştirme ve genişletme sağlanmasıyla gerçekleşmektedir.

Egg Farmers of Australia (EFA) ise, yumurta üreticilerinin ulusal düzeydeki temsilcisi olarak faaliyet göstermektedir. 2016 yılında Queensland United Egg Producers, NSW Farmers Federation Egg Committee, Victorian Farmers Federation Egg Committee, Commercial Egg Producers Association of Western Australia, Commercial Egg Farmers Association South Australia ve Tasmania gibi eyalet örgütlerinin ulusal bir temsilci kuruluşa geçme kararı almasıyla EFA resmileşmiştir.

4.2.2. Organik Sertifikası Sağlayan Kuruluşlar (İhracat)

DAFF organik sertifikası sağlayan 6 kuruluşu <https://www.agriculture.gov.au/about/contact/phone/approved-certifying-bodies#daff-page-main> adresi üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

- **ACO Certification Ltd (ACO)**
- **Bio-Dynamic Research Institute (BDRI)**
- **NASAA Certified Organic (NCO)**
- **Organic Food Chain Pty Ltd (OFC)**
- **Southern Cross Certified Australia Pty Ltd (SXC)**

Bu kuruluşlardan ikisi olan NASAA ve ACO'nun, ürünlerin uluslararası düzeyde ihraç edilmesine olanak tanıyan uluslararası organik standart koşulları gibi kendi ek gereksinimleri de bulunmaktadır. Her organik sertifikasyon kuruluşunun ulusal standartlara uyması gerekir; bunun da ötesinde, sertifikalandırma kuruluşunun üyelerinin uyması gereken ek gereksinimleri olabilir. Diğer fark, sertifikasyon ve devam eden denetim ve değerlendirme için konum ve fiyatlandırmaya bağlıdır.

Ülkede pek çok organik sertifikasyon kuruluşu 1980'li yıllarda kendi standartlarını geliştirmişlerdir ve bununla pek çok farklı ülkeye hizmet sağlamaktadırlar. Ancak iç piyasada satılan organik ürünlerde herhangi bir sertifikasyon zorunluluğu bulunmamaktadır (<https://www.agriculture.gov.au>).

4.2.3. Tüketici Tercihleri

Son dönemlerde artan sağlık ve beslenme bilinci çerçevesinde daha sağlıklı ve besleyici gıdalara yönelik olarak artan hassasiyet Avustralya'da da oldukça güçlü olup, bu paralelde paketlenmiş gıdalara olan talep giderek artmaktadır. Diğer taraftan organik ürünlere yönelik olarak artan talep, bu ürünlerin de paketlenmiş olarak pazara sunulmasını sağlamıştır. Yapılan tahminlere göre Avustralya pazarındaki paketlenmiş organik ürünlerin toplam paketlenmiş gıda ürünleri içindeki payı % 0.5 civarındadır. Avustralya'da organik ürünler pazarı her yıl % 20 oranında büyümekte olup, özellikle organik ürünler açısından potansiyel bir pazar görünümündedir.

Fiyatlarının yüksek olmasına rağmen organik ürünlere olan talep dikkate değer olup gelecek yıllarda da talebin artması beklenmektedir. IBIS World tarafından yapılan anket çalışmasına göre; organik bir ürün organik olmayan bir ürüne göre çok pahalı olsa da yüksek harcanabilir gelire ek olarak çevreye olan duyarlılık ve organik ürünlerin sayısının artması organik piyasanın daha da gelişeceğini göstermektedir. Piyasanın büyümesinin ana nedenleri talebin ve üretimin artması olarak görülüyor. Avustralya Ekolojik Çiftçileri tarafından yayınlanan Avustralya Organik Pazar Raporu'na göre ise her 10 Avustralyalı'dan 6'sının organik ürün satın aldığı ve tüketicilerin % 91'inin ürünlerin üzerinde "chemical-free" ibaresinin bulunmasının tüketiciler açısından önemli olduğu ifade edilmektedir.

Organik gıda ürünleri, dünya üzerinde her geçen yıl önemi daha da artan ve pazarın her geçen yıl daha fazla büyüme gösterdiği bir alandır. Bu nedenle organik tarımsal üretim yalnızca iç ihtiyaç değil dış ticaret için de katma değeri yüksek bir faaliyettir (Turgay ve Beder, 2023). Özellikle Avustralyalılar tarafından çok tercih edilen organik ürünler ve alım gücünün yüksekliği sebebiyle en çok tüketim gerçekleştiren ülkelerin başında Avustralya

gelmektedir. Dünyada en çok organik tarım arazisi olan ülkelerin başında Avustralya'nın gelmesinde bir kısmının organik mera alanları olmasının da payı vardır (Wheeler 2011).

5. TARIM FİNANSMANI

Avustralya Bankacılık Birliği (ABA), bölgesel bankaları, kırsal uzman bankaları ve özel bölgesel ve tarım işletmeleri ekibi bulunan bankaları içermektedir. 2022 Tarım İşletmeleri Raporu'na göre, ABA üye bankaları, Şubat 2022'ye kadar geçen 12 ayda ülke genelinde her ay ortalama 4.2 milyar dolarlık kredi sağlamıştır. Bu, bir önceki yılda her ay ortalama 3.2 milyar dolar kredi sağlanmasına kıyasla önemli bir %29 artışı temsil etmektedir. ABA CEO'su Anna Bligh tarafından yapılan bir açıklamada Avustralya tarım ve tarım işletmeleri sektörünün, Covid-19'u nispeten az hasarla atlattığı ve sektörün bu uzun vadeli iyileşme döneminde öncü bir rol oynamak için iyi bir konumda olduğu ifade edilmektedir. Ülkede tarımsal finansmana yönelik banka ve finans kuruluşlarından bazıları şu şekilde sayılabilir:

- **Commonwealth Bank of Australia (CBA):** CBA, Avustralya geneline yayılan bir banka olup tarım sektörüne finansman hizmetleri sunmaktadır.
- **National Australia Bank (NAB):** NAB, tarım ve kırsal sektöre yönelik finansal hizmetler sunan diğer bir büyük bankadır.
- **Australia and New Zealand Banking Group (ANZ):** ANZ, tarım ve kırsal alanda faaliyet gösteren müşterilere çeşitli finansal ürün ve hizmetler sunan bir diğer önemli bankadır.
- **Rural Bank:** Özel olarak tarım sektörüne odaklanan bir kuruluş olan Rural Bank, kırsal alanlarda faaliyet gösteren çiftçilere ve işletmelere finansman sağlamaktadır.
- **Rabobank Australia:** Rabobank, küresel bir tarım bankasıdır ve Avustralya'da da tarım sektörüne özel finansal hizmetler sunmaktadır.

Diğer yandan, 2021 yılında tarım işletmelerine yapılan krediler, Ağustos 2020'deki 84.6 milyar dolardan 8.4 milyar dolarlık bir artışla 93 milyar dolarlık rekor seviyeye ulaşmıştır.

6. TARIMSAL HİBE VE DESTEK PROGRAMLARI

Avustralya'da farklı sektörlerde faaliyet gösteren kişi ve yatırımcılara yönelik ülke genelinde hibe, finansman ve destek programlarının bulunmasına yardımcı olan rehberli bir arama sistemi mevcut olup <https://business.gov.au/grants-and-programs?resultsNum=50&cind=fi63&cst=fi95,fi96> adresinden uygun hibe ve programlara erişilebilmektedir. Ulusal bazda birtakım genel destekler olduğu gibi eyalet özelinde de tarım ve hayvancılığa yönelik hibeler mevcuttur. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

- New South Wales'da koyun ve keçiler için elektronik kimlik etiketleme sistemi için indirim
- Güney Avustralya'da üzüm bağlarında girdi, su ve yönetim maliyetlerinde Ethephon Deneme İndirimi
- Queensland'de profesyonel tavsiyeye erişim maliyetlerinin karşılanması indirimi
- Çiftçiler için dijital bağlantıyı iyileştirmeye yönelik indirimler (dijital tarım teknolojisi)

- Ticari balıkçı teknelerine onaylı gemi takip birimleri satın alma ve kurma maliyetlerini karşılamaya yardımcı olacak indirim
- Queensland'de bahçecilik alanında birincil üreticilere, sulama maliyetlerine yardımcı olmak amacıyla indirimler
- Birincil üretici çitleri ve yem depolama için vergi indirimi
- Tazmanya'da çiftlik araçlarına yönelik indirimler
- Çiftlik yönetimi mevduat planı, birincil üretim işletmelerine, doğal afetler, iklim ve piyasa değişikliklerinden kaynaklanan değişken gelirlerle başa çıkmalarına yardımcı olmak için çiftlik yönetimi mevduatları üzerinden vergi indirimleri sağlanması
- Queensland'de kuraklık ilan edilen çiftçi işletmelerine, tarım veya sulama amacıyla su pompalamak için kullanılan elektrik tedarik ücretlerinden muafiyet sağlanması
- Genç çiftçilere ilk çiftliklerini satın alırken vergi muafiyeti veya imtiyazı sağlanması.

7. YABANCI SERMAYEYE YÖNELİK KISITLAMALAR

FATA (Foreign Acquisitions and Takeovers Act) kapsamında Avustralya'da yerleşik olmayan kişi ve kuruluşlarca 2019 yılında yapılacak 266 milyon AUD tutarını aşan yatırımlar ile Avustralya'daki bir kuruluşun asgari %20'lik payının alınmasının planlanması ve bu payın değerinin aşağıda sunulan endekste belirtilen asgari tutarın (threshold) üzerinde olması durumunda Avustralya Yabancı Yatırım Değerlendirme Kurulu'na (FIRB) öncelikle izin başvurusunda bulunulması gerekmektedir. Asgari tutarları içeren endeks her yıl 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere güncellenmekte ve FIRB tarafından ilan edilmekte olup, endekse tabi olmayan iki adet istisnai asgari tutar bulunmaktadır:

- Tarım arazileri için 15 milyon AUD (kümülatif tutar, Tayland harici tüm ülke yatırımcıları)
- Tarım arazileri için 50 milyon AUD (kümülatif tutar, Taylandlı yatırımcılar)

2021 takvim yılı için FRIB tarafından ilan edilen endeks aşağıda yer alan iki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 3. Arazi Yatırım Teklifleri

Yatırımcı	Yatırım Eylemi	Asgari tutar
Bütün yatırımcılar	Ulusal güvenlik arazisi	0 AUD
	Konut arazisi	0 AUD
	Boş ticari arazi	0 AUD
Daha yüksek asgari tutara sahip STA ortağı olan ülkeler özel sektör yatırımcıları ¹	Tarım arazisi	Şili, Yeni Zelanda ve ABD için 1,33 milyar AUD
		Diğer ülkeler, 15 milyon AUD (kümülatif)
	İmar edilmiş ticari arazi	1,39 milyar AUD ³
	Madencilik ve imalat gayrimenkulleri	Şili, Yeni Zelanda ve ABD için 1,33 milyar AUD
Diğer ülkeler için 0 AUD		
STA ortağı olmayan diğer ülkelerden özel sektör yatırımcıları	Tarım arazisi	Taylandlı yatırımcılar için arazinin tamamen ve yalnızca birincil üretim için kullanılması durumunda 50 milyon AUD

		Diğer ülkeler için 15 milyon AUD (kümülatif)
	İmar edilmiş ticari arazi	310 milyon AUD
		Hassas nitelikli arazilerde 67 milyon AUD ⁴ Hindistan için 500 milyon AUD
	Madencilik ve imalat gayrimenkulleri	0 AUD
Yabancı kamu yatırımcıları	Bütün yatırımlar	0 AUD

¹ ABD, Yeni Zelanda, Şili, Japonya, Güney Kore, Çin, Singapur, Peru, Hong Kong, CPTPP anlaşmasına taraf ülkeler

² Hassas nitelikli işletmeler; medya, telekomünikasyon; ulaşım, savunma ve askeriye ile ilgili endüstriler ve faaliyetler; şifreleme ve siber güvenlik teknolojileri ve iletişim sistemleri; uranyum veya plütonyumun çıkarılması; nükleer tesislerin işletilmesini içermektedir.

³ Hong Kong'lu yatırımcılar için, imar edilmiş ticari arazinin aynı zamanda hassas nitelikli arazi olduğu yerlerde, asgari tutar 63 milyon AUD olarak uygulanır.

⁴ Hassas nitelikli imar edilmiş ticari arazi, madenleri ve kritik altyapıyı (havaalanı veya liman gibi) içerir.

Hâlihazırda, tüm yabancı hükümetler tarafından yapılacak tarım arazisi alımları ile yabancı yatırımcılar tarafından yapılacak 15 milyon AUD üzeri tarım arazisi alımları FIRB'nin iznine tabi olup, istisnai düzenleme olarak Taylandlı yatırımcılar için arazinin birincil üretim için kullanılması şartı ile limit tutarı 50 milyon AUD olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, satışa çıkarılan tarım arazilerininin asgari 30 gün süre ile ilanda kalmış olması ve Avustralya vatandaşları için başvuru yapabilmek ve teklif verebilmek için açık ve şeffaf bir sürecin sağlanmış olması şartı bulunmaktadır.

Diğer yandan, görevleri arasında Avustralya'ya yabancı yatırımı teşvik etmek de bulunan ve Avustralya Federal Hükümeti'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Australian Trade Commission (AUSTRADE), aşağıda listelenen sekiz sektörü stratejik öneme sahip sektörler olarak belirlemiş bulunmakta olup,

- Tarım sanayii ve ticareti (agribusiness) ile gıda sektörü
- Büyük altyapı yatırımları
- Doğal kaynaklar ve enerji
- Savunma, ileri sanayi ve uzay
- Döngüsel ekonomi
- Dijital teknolojiler
- Sağlık

konuyla ilgili detaylı bilgi anılan kurumun <https://www.austrade.gov.au/International/Invest/Opportunities> adresli sayfasında yer almaktadır:

8. TÜRKİYE İLE TİCARET

8.1. Genel Durum

Ülkemizin son yıllarda komşu ülkelerin yansıra yeni pazarlar bulma çabası, Avustralya ile olan ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. İthalatının %70'ini imalat sanayi ürünlerinin, ihracatının ise yine %70'lik bölümünü hammadde ve tarımsal ürünlerin oluşturduğu Avustralya'nın, son yıllarda etkin ikili ve çok taraflı bir ticaret politikası izlemesi ve her iki ülke ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı bir nitelik taşıması, ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi açısından uygun bir ortam yaratmaktadır. Ancak ikili ticaret rakamlarımıza bakıldığında, iki ülkenin de bu fırsatlarından verimli şekilde yararlanamadığı görülmektedir.

Öte yandan, ülkenin, tarım ve hayvancılık ürünleri ithalatında, ülkemizin de tabii olduğu sıkı bir izin/belgelendirme mekanizması bulunmaktadır. Nitekim, söz konusu düzenlemeler nedeniyle ülkemiz Avustralya'ya yaş meyve ve sebze ile kanatlı eti ihracatı gerçekleştirememektedir. Bunun yanında, Avustralya'nın ülkemiz ile muhtemel bir STA müzakerelerinde, ihracatının güçlü olduğu, ülkemiz açısından ise hassas olan tarım ve hayvancılık sektörlerinde açılım istemesi kuvvetle muhtemeldir.

Bununla birlikte, Avustralya kuru meyve ithal eden ilk 10 ülke arasında yer alması nedeniyle ülkemiz açısından potansiyel bir pazar görünümündedir. Avustralya'daki sağlıklı tüketim eğilimine bağlı olarak pazardaki potansiyelin devam edeceği düşünülmektedir. Özellikle kuru incir, kuru kayısı, kuru üzüm gibi ülkemizin önemli kazanımlar elde etmekte olduğu ürünlerde gerek yerli ürünlerin tanıtımı gerekse markalaşmaya önem verilmesi ile orta vadede Avustralya'ya yönelik daha fazla ihracat yapılabileceği öngörülmektedir. Avustralya İstatistik Bürosu tarafından açıklanan 2023 Ekim-Aralık verilerine göre Türkiye'nin ülkeye ihracatında "kurutulmuş meyveler" üçüncü sırada yer almaktadır. 2023 yılı ilk 10 aylık dönemde yaklaşık 52 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiştir.

Benzer şekilde zeytin ve zeytinyağı da yine potansiyel taşıyan alanlardan biridir. Her ne kadar tüketicilerin bütçe kısıtlamaları nedeniyle zeytinyağı yerine daha ucuz olan ayçiçeği ve kanola yağını tercih ettiği görülse de alım gücü ve refah düzeyi yüksek olan ülkede ilgili ürün her zaman kullanım alanı bulmaktadır. Avustralya zeytinyağı piyasasında rekabet oldukça yoğundur. İthal edilen zeytinyağlarının dışında Avustralya'da üretimi gerçekleştiren zeytinyağları da pazarda satılmakta olup satışlar daha çok süpermarketler ve etnik gıda ürünleri satışı yapan süpermarketlerde gerçekleştirilmektedir. Avustralya zeytinyağı ithalatının büyük bir kısmını İspanya, İtalya ve Yunanistan'dan gerçekleştirmektedir.

Öte yandan, sızma (extra virgin) zeytinyağı fitosteroller, tekli doymamış yağlar ve antioksidanlar açısından zengin olması nedeniyle en sağlıklı yağ olarak kabul görmektedir. Avustralya Standard Kuruluşunun Zeytinyağı Standardına göre tüketicilerin satın alma kararını etkileyen pure, light ve premium ibarelerinin etiket üzerinde yer almasına kısıtlama getirilmiştir. Geçtiğimiz yıllarda Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonunun yaptığı inceleme sonucunda ithal extra virgin zeytinyağlarında Uluslararası Zeytinyağı Konseyi'nin standardlarına uygun olmayan ürünlerin piyasaya sunulduğu tespit edilmiş olup, firmalarımızın ihraç ettikleri ürünlerin kalite standartlarına azami dikkat etmeleri pazarda yer edinebilmek adına önem arz eden bir konudur. Firmalarımız tarafından ülkede yaşayan Türk nüfusunun yanı sıra Yunanistan, Lübnan ve Latin ülkelerinden gelen tüketicilerin hedef kitle

olarak göz önünde bulundurulması zeytinyağı ürününe yönelik ihrac potansiyelini artıracaktır.

8.2. Avustralya'ya Yönelik Yaş Meyve ve Sebze İhracatı

Avustralya'ya ithal edilecek yaş meyve ve sebze ürünleri Avustralya Tarım, Su ve Çevre Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemelere tabi olup, ülkemizden ithalat gerçekleştirilebilmesi için kriterleri belirlenmiş yaş meyve veya sebze bulunmamaktadır.

Ülkemizce “kiraz”, “nar”, “üzüm” ve “narenciye” ürünlerine yönelik Zararlı Risk Analiz Raporları 2017 yılının Eylül ayında Avustralya Tarım, Su ve Çevre Bakanlığına iletilerek ithal izni başvurusunda bulunulmuştur. Ancak, söz konusu Bakanlıkça iş yoğunluğu ve kapsamlı değerlendirme süreçleri öne sürülerek ülkemizden mezkur ürünlerde önceliklendirme yapılması talep edilmesi üzerine, değerlendirmede üzüm ve narenciye ürünlerine öncelik verilmesine ilişkin ülke görüşümüz Avustralya makamlarına iletilmiştir. Avustralya ise bu aşamada narenciye yönelik değerlendirme yapılamayacağı, üzümdeki talebimizin ise başvuruda bulunan diğer ülkeler ile birlikte değerlendirileceğini bildirmiştir. Bunun üzerine, bu sorunun bir an önce çözüme kavuşturulması talebimize ilişkin dönemin Ticaret Bakanımızın Avustralya Tarım ile Ticaret Bakanlarına muhatap mektupları Avustralya makamlarına 21 Ağustos 2019 tarihinde iletilmesine rağmen, sorunun çözümüne ilişkin henüz bir ilerleme kaydedilmemiştir.

8.2.1. Avustralya'ya Yönelik Süt Ürünleri, Balık ve Kanatlı Eti İhracatı

Türk ihracatçıları, taze sebze ve meyvenin yanı sıra süt mamulleri, balık ve tavuk eti gibi gıda ürünlerinde de Avustralya pazarına girmek istemektedirler. Ancak, tarım ve gıda ürünleri için gerekli olan risk analizi ve ithalat izin süreci Avustralya'da uzun yıllar almaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığımız ile Avustralya Tarım, Su ve Çevre Bakanlığı arasında hızlı ve etkili bir iletişim sağlayan bir mekanizmanın kurulması, tarafların alınan sağlık ve bitki sağlığı önlemlerini daha iyi anlamasını sağlayabilir. Ayrıca bu mekanizma, tarımsal ürünlerin risk analizi sürecini kısaltarak, iki ülkenin tarım ve gıda ürünlerinde birbirlerinin pazarına girmesinin kolaylaşmasını sağlayacaktır.

8.2.2. Helal Akreditasyon Sertifikası

Avustralya'da et ve et ürünleri ihracatına ilişkin mevzuat Avustralya Tarım, Su ve Çevre Bakanlığı'nın uhdesinde olup, Bakanlıkça öngörülen şartları yerine getirerek kırmızı etin helal sertifikasyonu için tanınmış olan kuruluşlar, sertifika düzenleyebilecekleri ülkeler ile birlikte anılan Bakanlığın web sayfasında (<https://www.agriculture.gov.au/biosecurity-trade/export/controlled-goods/meat/elmer-3/list-islamic-halal-certification>) ilan edilmektedir.

Ülkemize yönelik kırmızı et ihracatı için yetkilendirilmiş helal belgelendirme kuruluşlarının ilan sürecinin de başlatılması için “Supreme Islamic Council of Halal Meat in Australia Inc” tarafından söz konusu Bakanlığa başvuruda bulunulmuştur. Ülkemiz Helal Akreditasyon Kurumu'nca (HAK) da bu hususta girişimde bulunulmasını teminen Canberra Büyükelçiliğimize yazı gönderilmiş, Canberra Büyükelçiliğimiz tarafından konu Avustralya Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı (DFAT)'na iletilmiştir.

8.3. Tarım Makinaları ve Aksamları

Avustralya Federal Hükümeti'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Australian Trade Commission (AUSTRADE), stratejik öneme sahip sektörler içerisinde tarım sanayii ve ticareti (agribusiness) olduğunu açıklamıştır. Geniş tarım arazilerine sahip olan Avustralya çok sayıda ülkeye tarım ürünleri ihracatı da gerçekleştirmektedir. Tarım makinaları imalatının çok yüksek maliyetleri olması nedeniyle tarım makinaları büyük ölçüde ithalat yolu ile sağlanmaktadır. Tarım makinaları imalatı büyük ölçüde, vergi muafiyeti olan diğer ülkelere kaymıştır.

Tarım makinaları sektöründe potansiyel arz eden ürünler aşağıda sıralanmaktadır;

- Zirai aletler
- Tohumlama ve gübreleme makinaları
- Biçme ve saman toplama makinası
- Traktörler ve lastikleri
- Diğer tarım makinaları (Çim biçme makinaları, yün basma, yel değirmeni, tarla sulama ekipmanları, vb.)

Avustralya tarım makinaları imalat sanayisindeki satışların, en büyük payı ziraat alanındaki tohumlama ve gübreleme makinalarına aittir. Bu kapsama tarım makinaları, traktörler, diğer zirai aletler, biçme ve saman toplama makinaları ve diğer tarım makinaları girmektedir. Çim biçme makinalarının, Avustralya gibi bahçe, parklar ve spor alanları sayıca fazla olan ülkelerdeki satışları önemli oranda artış göstermektedir.

Tarım makinaları ve bu makinalara ait parçaların ithalatında uygulanan gümrük vergi oranının düşük olması, ithalatın etkili olduğu bu sektör açısından önem arz etmektedir. Avustralya'daki yerli firmalar, 1975 yılındaki Gümrük Tarifeleri Kanunu ile haksız ticarete uğramaları durumunda, ithalatçı firmalara karşı koruma altına alınmışlardır.

Tarım makinaları sektöründeki küçük işletmeler genellikle daha az teknoloji kullanarak, küçük parçaların üretimini sağlamak ve emek yoğun olarak çalışmalarını sürdürmektedirler. Diğer taraftan, sektör içerisindeki sermaye yoğun olarak çalışan şirketlerin büyük bir kısmını, ithalatçı firmalar oluşturmaktadır.

Avustralya'nın yüksek gelire sahip bir ülke olması ve sektörün dışa açık ve koruma oranının düşük olması, ihracat yapmayı düşünen firmalar açısından avantaj oluşturmaktadır. Diğer taraftan, Avustralya'da tarımın gelişmiş olması, tarım makinalarına olan talebi de arttırmaktadır. Kaliteli ve markalı ürünlere sahip olan Türk firmalarının Avustralya pazarına daha fazla nüfuz etmesi gerekmektedir.

Avustralya pazarında faaliyette bulunan şirketlerin etkinlik nedenleri araştırılarak, rekabet koşullarının Türk şirketleri tarafından oluşturulması önem arz etmektedir. Ülkemizle Avustralya arasındaki mesafenin uzak olmasından kaynaklanan sorunlar günümüzde aşılması çok zor olan engeller değildir. Firmalarımız bölgesel ve uluslararası fuarlara katılarak, tarım makinaları sektöründeki gelişmeleri yakından takip etmeli ve fırsatları değerlendirmelidirler. Avustralya tarım makinaları pazarı, Türk ihracatçıları açısından önemli bir pazardır.

9. TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK KURUM VE KURULUŞLAR

İrtibat bilgileri

- **Federal hükümet**

Avustralya Hükümeti Tarım, Balıkçılık ve Orman Bakanlığı (Department of Agriculture, Fisheries and Forestry)

www.daff.gov.au/piaph

Tel: 02 6272 3933

E-posta: mediacentre@daff.gov.au

Avustralya'daki en son haşere ve hastalık salgınları hakkında bilgi için www.outbreak.gov.au sitesine bakınız.

- **Eyalet ve bölge hükümetleri**

Viktorya Birincil Endüstriler Bakanlığı (Victorian Department of Primary Industries)

www.dpi.vic.gov.au

Tel: 136 186

E-posta: customer.service@dpi.vic.gov.au

New South Wales Birincil Endüstriler Bakanlığı

www.dpi.nsw.gov.au

Tel: 02 6391 3100

E-posta: nsw.agriculture@dpi.nsw.gov.au

Queensland Birincil Endüstriler ve Balıkçılık Bakanlığı

www.dpi.qld.gov.au

Tel: 13 25 23

E-posta: callweb@dpi.qld.gov.au

Batı Avustralya Tarım ve Gıda Bakanlığı (Western Department of Agriculture and Food) www.agric.wa.gov.au

Tel: 08 9368 3333

E-posta: enquiries@agric.wa.gov.au

Güney Avustralya Birincil Endüstriler ve Kaynaklar Bakanlığı (South Australian Department of Primary Industries and Resources)

www.pir.sa.gov.au

Tel: 08 8226 0222

Tasmanya Birincil Endüstriler ve Su Kaynakları Bakanlığı (Tasmanian Department of Primary Industries and Water)

www.dpiw.tas.gov.au

Tel: 1300 368 550

E-posta: BPI.Enquiries@dpiw.tas.gov.au

Avustralya Başkent Bölgesi Belediye Hizmetleri (Australian Capital Territory Municipal Services)

www.act.gov.au

Tel: 13 2281

Kuzey Bölgesi Birincil Endüstriler, Balıkçılık ve Madencilik Bakanlığı (Northern Territory Department of Primary Industry, Fisheries and Mines)

www.primaryindustry.nt.gov.au

Tel: 08 8999 5511

E-posta: info.DPIFM@nt.gov.au

- **Endüstri Kurumları**

Avustralya Hayvan Sağlığı (Animal Health Australia) www.animalhealthaustralia.com.au

Tel: 02 6232 5522

E-posta: aha@animalhealthaustralia.com.au

Avustralya Bitki Sağlığı (Plant Health Australia)

www.planthealthaustralia.com.au

Tel: 02 6260 4322

E-posta: admin@phau.com.au

Avustralya-Yeni Zelanda Gıda Standartları (Food Standards Australia New Zealand)

www.foodstandards.gov.au

Danışma hattı: 1300 652 166

E-ileti: advice@fsanz.gov.au

- **Acil hayvan ve bitki hastalıkları danışma hatları**

1800 675 888 kuşlar ve tarım hayvanları için

1800 084 881

bitkiler için

10. GENEL DEĞERLENDİRME

Tüm devletler, tarım piyasalarını çarpıtmalardan uzak tutarak küresel gıda güvenliğini teşvik etme ve kırsal kalkınmaya katkıda bulunma konusundaki avantajdan faydalanmak ister. Bu anlamda küresel kalkınma hedeflerine ulaşmaya yardımcı olmak için tarıma yatırım yapılmalı, ancak bu yatırımların diğer yerlerdeki üreticilere zarar vermemesi önemlidir. Ayrıca, destek seviyelerinin artmasının etkisi, bu politikaları uygulayan ülkelerde diğerlerine göre orantısız şekilde daha büyük negatif etkilere sahip olabilecektir. Gelecekteki ticaret kuralları, politika eylemlerini diğer ülkelerdeki üreticilere zarar vermemesi ve tarım anlaşmalarının yürürlüğe girmesinden bu yana elde edilen önceki kazançların erozyonunu önlemek için yönlendirmeye yardımcı olacaktır.

Avustralya, genel itibarıyla STA müzakerelerinde tarım ve hayvancılık ürünleri ihracatına açılım elde etmeyi amaçlamaktadır. Diğer taraftan, Avustralya sanayi ürünlerinde halihazırda tüm ülkelere karşı düşük seviyede (%0-5 aralığında) gümrük vergileri uygulamakta ve tarım ve hayvancılık sektörünü de gümrük vergileri yerine ağırlıklı olarak gıda güvenliği kontrolleri ile korumaktadır. Bu çerçevede, Avustralya'nın gümrük vergileri anlamında verebileceği tavizlerin sınırlı olması nedeniyle, özellikle yeni nesil STA'larda gümrük vergisi tavizleri yanında, hizmet sektörü, eğitim sektörü, Avustralya'nın kritik minerallerine erişim gibi başlıklara yer verilmektedir..

Bununla birlikte, ülkemiz ile Avustralya arasındaki mesafenin uzak olmasından kaynaklanan sorunlar günümüzde aşılması çok zor olan engeller değildir. Şüphesiz Federal Hükümet nezdinde kısa vadede çözülmesi zaman alacak katı düzenlemeler mevcutsa da diplomatik ilişkiler ve ticari diplomasideki adımlar ile ülkemizin pazara girişinin önündeki engelleri ortadan kaldırmaya yönelik kararlılığı sürmektedir. Firmalarımız bölgesel ve uluslararası fuarlara katılarak, tarım ve hayvancılık alanındaki gelişmeleri yakından takip etmeli ve ortaya çıkan fırsatları değerlendirmelidirler. Bu bağlamda, Avustralya’da faaliyet gösteren yerel ve uluslararası firmaların yanı sıra sektörel birlikler ile yakın ticari ilişkiler kurulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.